

**MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII
SERVICIUL NAȚIONAL DE EVALUARE ȘI EXAMINARE**

BACALAUREAT 2007

PROGRAMA DE EXAMEN PENTRU LIMBA RUSĂ

STATUTUL DISCIPLINEI

În temeiul Legii învățământului nr. 84/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și în conformitate cu *Metodologia de organizare și desfășurare a examenului de bacalaureat – 2007*, absolvenții de liceu, învățământ de zi, seral și fără frecvență (promoția 2007 și promoțiile anterioare), au dreptul de a susține examenul de bacalaureat la *Limba rusă* ca limbă modernă într-una din situațiile următoare:

- Limba rusă ca limbă modernă – **proba b**, probă orală comună pentru toate filierele, profilurile și specializările din cadrul învățământului liceal;
- Limba rusă ca limbă modernă – **proba e**, probă scrisă la alegere din aria curriculară corespunzătoare specializării, pentru filiera teoretică – specializarea filologie;
- Limba rusă ca limbă modernă – **proba f**, probă scrisă la alegere dintre disciplinele din celelalte arii curriculare, alta decât cele susținute anterior – în conformitate cu **Anexa** „Lista disciplinelor la care se susține examenul de bacalaureat 2007 pentru probele *d*, *e* și *f*” la Ordinul ministrului educației și cercetării, privind aprobarea Calendarului și a Metodologiei de organizare și desfășurare a examenului de bacalaureat – 2007.

Programa pentru examenul de bacalaureat 2007, la disciplina Limba rusă (ca limbă modernă), este întocmită pe baza programelor școlare pentru clasele a IX-a – a XII-a, aprobate prin Ordinul ministrului nr. 3371/ 02.03.1999, 5128/21.12.1999 și 5364/15.12.2000 și modificate prin Ordinul ministrului nr. 3915/31.05.2001.

TIPOLOGIA PROGRAMELOR PENTRU EXAMENUL DE BACALAUREAT

Respectând tipologia generală a structurii planurilor-cadru de învățământ și prevederile acestora privind studiul limbilor moderne în liceu, examenul de bacalaureat 2007 se va desfășura – la disciplina *Limba rusă* (ca limbă modernă) – după următoarele tipuri de programe:

- **Programa 1A**, Limba rusă – limba modernă 1 (3 ore/ săpt.): licee teoretice, specializarea filologie; licee militare MApN, specializarea matematică-informatică;
- **Programa 1A**, Limba rusă – limba modernă 1 (2 ore/ săpt.): licee teoretice, celelalte specializări;
- **Programa 1B**, Limba rusă – limba modernă 1 (2-3 ore/ săpt.): licee vocaționale, toate profilurile și specializările, cu excepția liceelor militare MApN, specializarea matematică-informatică;
- **Programa 2**, Limba rusă – limba modernă 2 (1-2 ore/ săpt.): licee teoretice și vocaționale;
- **Programa 3**, Limba rusă – limba modernă 3 (1-2 ore/ săpt.): pentru minorități și pentru absolvenții de liceu care au început studiul limbii ruse în clasa a IX-a.

Prezența programă de bacalaureat selectează din programele școlare în vigoare, pentru clasele a IX-a – a XII-a, acele competențe specifice care vor fi evaluate prin probele de examen și care vor arăta în ce măsură cunoștințele achiziționate de absolvenții de liceu sunt valorificate sau aplicate practic în comunicare.

COMPETENȚE EVALUATE

I. PROGRAMA 1A

1. Receptarea mesajelor transmise oral sau în scris în diferite situații de comunicare.

- Identificarea ideilor principale dintr-un text de informare generală/ de specialitate/ narativ/ descriptiv
- Selectarea unor informații din texte diferite, pentru a îndeplini o sarcină de lucru
- Desprinderea esențialului din texte literare/ narative/ descriptive/ discursuri/ interviuri/ articole și identificarea atitudinii vorbitorului

2. Producerea de mesaje orale sau scrise, adecvate unor anumite contexte

- Relatarea coerentă a unui eveniment real sau imaginar, sub forma unor descrieri/ povestiri orale sau scrise
- Redactarea unor texte funcționale (scrisori, chestionare, CV, interviu)
- Redactarea unui eseu structurat/ nestructurat pe o temă de interes, cu prezentarea argumentată a propriei opinii
- Completarea unor texte lacunare legate, valorificând informații achiziționate pe o temă dată

3. Realizarea de interacțiuni în comunicarea orală sau scrisă

- Comentarea succintă a unor opinii sau afirmații exprimate în formă orală sau scrisă și formularea de argumente pro sau contra
- Formularea de răspunsuri la un chestionar/ interviu, cu motivarea opțiunii
- Exprimarea de sentimente/atitudini față de fapte, evenimente, idei vehiculate într-un text dat
- Redactarea unor scrisori de răspuns, pe o temă dată, adresate diversilor destinatari, vizând diferite scopuri de comunicare (pentru a obține, a informa, a convinge, a invita)

4. Transferul și medierea mesajelor orale sau scrise în situații variate de comunicare

- Reformularea unor replici (într-un dialog) sau a unor scurte texte
- Rezumarea, într-un număr determinat de cuvinte sau rânduri, a unui text autentic (publicistic, literar, de specialitate)
- Transformarea vorbirii directe în vorbire indirectă
- Traducerea în/ din limba rusă, cu ajutorul dicționarului, a unui text autentic de dimensiune și dificultate medie
- Parafrazarea unui citat prin raportare la propria experiență

II. PROGRAMA 1B

1. Receptarea mesajelor transmise oral sau în scris în diferite situații de comunicare

- Selectarea informațiilor esențiale dintr-un mesaj formulat în limba standard, pe un subiect cunoscut/ din domeniul vocațional
- Desprinderea ideilor principale dintr-un text de informare generală/ publicistic/ literar

2. Producerea de mesaje orale sau scrise, adecvate unor anumite contexte

- Rezumarea conținutului unui text, într-un număr dat de cuvinte sau rânduri
- Motivarea atitudinii adoptate față de diferite aspecte prezentate într-un mesaj
- Redactarea unor povestiri/ descrieri/ rezumate/ compuneri/ eseuri/ caracterizări pe subiecte de interes general

3. Realizarea de interacțiuni în comunicarea orală sau scrisă

- Completarea unui chestionar în care se solicită și exprimarea unui punct de vedere personal față de o anumită problemă
- Formularea de răspunsuri la întrebări pornind de la un text de informare generală sau din domeniul specialității
- Redactarea unor texte funcționale, ca răspuns la o ofertă/ la o scrisoare personală

4. Transferul și medierea mesajelor orale sau scrise în situații variate de comunicare

- Transformarea vorbirii directe în vorbire indirectă
- Traducerea din limba rusă, cu ajutorul dicționarului, a unor texte de lungime și dificultate medie
- Transpunerea unor informații din limbajul de specialitate în limbaj comun

III. PROGRAMA 2

1. Receptarea mesajelor transmise oral sau în scris în diferite situații de comunicare

- Selectarea detaliilor dintr-un mesaj exprimat în limba standard
- Desprinderea ideilor principale dintr-un text de informare generală/publicistică/literară pe o temă cunoscută
- Selectarea informațiilor relevante din mai multe texte, pentru a realiza o sarcină de lucru

2. Producerea de mesaje orale sau scrise, adecvate unor anumite contexte

- Relatarea coerentă a unui eveniment real sau imaginar, utilizând descrieri, comparații
- Prezentarea de fapte, argumente și informații pentru a susține o idee sau o apreciere
- Redactarea unor scrisori în care se prezintă fapte, întâmplări, evenimente, experiențe personale

3. Realizarea de interacțiuni în comunicarea orală sau scrisă

- Formularea de răspunsuri la un chestionar simplu, cu întrebări deschise sau închise
- Redactarea unei scrisori de răspuns, cu exprimarea unor gânduri și sentimente
- Comentarea succintă a unui punct de vedere exprimat într-un citat, proverb, aforism

4. Transferul și medierea mesajelor orale sau scrise în situații variate de comunicare

- Reformularea unui paragraf prin reducerea la una-două idei
- Traducerea din limba rusă, cu ajutorul dicționarului, a unor texte de informare generală, de lungime și dificultate medie

IV. PROGRAMA 3

1. Receptarea mesajelor transmise oral sau în scris în diferite situații de comunicare

- Extragerea informației esențiale dintr-un mesaj exprimat în limba standard
- Sesizarea ordinii logice/ cronologice a unor fapte sau evenimente prezentate într-un text pe o temă de interes general

2. Producerea de mesaje orale sau scrise, adecvate unor anumite contexte

- Susținerea unui dialog situațional prin oferirea și solicitarea de informații pe teme familiare
- Formularea de întrebări și răspunsuri pe o temă dată
- Descrierea unor persoane/ locuri; relatarea succintă a unor evenimente din universul familiar
- Redactarea unui text scurt pe teme generale, într-un număr limitat de cuvinte/ rânduri/ enunțuri

3. Realizarea de interacțiuni în comunicarea orală sau scrisă

- Formularea de răspunsuri la un chestionar simplu pe teme de interes
- Comentarea pe scurt a unei informații, opinii pe o temă familiară
- Redactarea unei scurte scrisori personale de răspuns, în care se oferă/ se solicită informații din domeniul cunoscute

CONȚINUTURI

Candidații la examenul de bacalaureat vor trebui să stăpânească sistemele fonologic, lexical, gramatical și stilistic al limbii ruse specificate în programele școlare în vigoare, corespunzătoare filierei/ profilului/ specializării, pentru a demonstra capacitatea de a recepta și produce mesaje orale/ scrise, precum și de a interacționa în situații de comunicare enunțate, corespunzător următoarelor arii tematice:

ARII TEMATICE

Programa 1A (2-3 ore), Programă 1B, Programă 2

Adolescentul despre sine: portret fizic și moral, aptitudini, interese, pasiuni, aspirații, planuri de viitor (locuri de muncă și profesii), CV, timp de studiu și timp liber.

Adolescentul în interacțiune socială: relații interumane (în familie, în școală, în cercul de prieteni, *dialogul generațiilor**), orașul/ satul natal, universul citadin (transport, servicii, instituții socio-culturale și de loisir, *tradiție și modernitate**, *mass-media**).

* Temele marcate cu asterisc și scrise cu italice sunt obligatorii numai pentru specializările cu 3 ore săptămânal.

Adolescentul și natura: spațiul geografic, timp-natură- anotimpuri, protecția mediului înconjurător, rezervații naturale*.

Adolescentul și spațiul de cultură și civilizație rusă:

- Istorie-geografie: locuri istorice, *evenimente și personalități istorice (Petru I)**, zone geografice (Baikal, Siberia, *Volga**).
- Mari orașe (Moscova, Sankt-Petersburg): obiective turistice, muzee, *itinerare turistice și spirituale**.
- Literatură: scriitori (A.S.Pușkin, *M.I.Lermontov**, *I.S.Turgheniev**, F.M.Dostoievski, *A.P.Cehov**, L.N.Tolstoi, S.A.Esenin, *B.L.Pasternak**), *curențe literare (romantismul și realismul rus în context european, curențe moderniste)**.
- Arta: muzica (P.I. Ceaikovski), pictura (I.E. Repin, I.I. Levitan).
- Specific național: obiceiuri și tradiții, *manifestări culturale**, *artizanat**

Programa 3

Adolescentul despre sine: naționalitate, domiciliu, starea sănătății, însușiri fizice și morale, activități curente, timp ocupat și timp liber (excursii, vizite la muzee, practicarea sportului), pasiuni, opțiuni profesionale.

Adolescentul și mediul social: familia, cercul de prieteni, școala, orașul/ satul natal, instituții și servicii (la magazin, la gară, la aeroport).

Adolescentul și natura: lumea vie, protecția mediului înconjurător, timp-natură- anotimpuri, rezervații naturale (Delta Dunării).

Adolescentul și spațiul de cultură și civilizație rusă: Rusia (prezentare generală), mari orașe (Moscova, Sankt-Petersburg), personalități și domeniile lor de activitate (A.S.Pușkin, L.N.Tolstoi, S.A.Esenin, V.M.Șușșin).

ACTELE DE VORBIRE și STRUCTURILE LEXICO-GRAMATICALE necesare construirii comunicării în cadrul ariilor tematice menționate mai sus sunt cele prevăzute de programele școlare în vigoare, aprobate prin Ordinele Ministrului nr.3371/02.03.1999, 5128/21.12.1999 și 5364/15.12.2000 și modificate prin Ordinul Ministrului nr. 3915/31.05.2001.

STRUCTURA PROBELOR DE EXAMEN

A. PROBA ORALĂ (PROBĂ OBLIGATORIE)

În cadrul **probei B**, probă orală de limbă modernă (L1, L2 sau L3), toți candidații vor fi solicitați să demonstreze capacitatea de înțelegere a unui **text necunoscut** – cu un conținut tematic încadrat în ariile tematice prevăzute de prezenta programă de bacalaureat și structurat, din punct de vedere lingvistic, la un nivel de dificultate situat în limitele programelor școlare pentru clasele a IX-a – a XII-a, corespunzătoare filierei/ profilului/ specializării – precum și să formuleze aprecieri unanim acceptate sau personale, valorificând elemente de cultură și civilizație rusă sau universală

Examinarea candidaților la proba orală se va face pe baza unui bilet de examen care va conține – pentru toate tipurile de programă (1A, 1B, 2, 3) – trei subiecte, fiecare dintre acestea evaluând competențe diferite.

Subiectul 1 va consta dintr-o autoprezentare și din susținerea unui scurt dialog situațional (cu profesorul examinator) pornind de la o temă indicată pe bilet.

Subiectul 2 va consta din lectura expresivă a unui text și din rezolvarea unor exerciții pe baza acestuia.

Subiectul 3 va consta din prezentarea monologată a unei teme date, referitor la textul citit.

B. PROBA SCRISĂ

Verificarea candidaților la proba scrisă va consta din rezolvarea a patru subiecte.

Pentru absolvenții care vor susține examenul de bacalaureat după **programele 1A, 1B și 2**, subiectele vor fi structurate corespunzător celor patru tipuri de competențe generale (de receptare, de producere, de interacțiune, de transfer și mediere).

Subiectul 1 va consta din redactarea unui eseu structurat/ nestructurat, a unei compuneri, relatarea unei întâmplări sau a unui eveniment etc., susținerea și argumentarea opiniei personale referitoare la o temă dată, pornind de la un stimul (citat, proverb, aforism, imagini etc.). Aceste sarcini de lucru vor evalua competențele de producere a mesajului scris.

Subiectul 2 va consta din rezolvarea unor sarcini de lucru pornind de la un text dat (răspunsuri la întrebări, completarea unui text lacunar, ordonarea logică/ cronologică a unor enunțuri, desprinderea ideilor principale, extragerea unor detalii dintr-un text etc.). Aceste sarcini de lucru vor evalua competențele de receptare a mesajului scris.

Subiectul 3 va consta din redactarea unor texte funcționale (scrisoare de intenție, scrisoare personală de răspuns, formularea de răspunsuri la un chestionar, CV), completarea unor replici în dialoguri etc. Aceste sarcini de lucru vor evalua competențele de interacțiune în comunicare.

Subiectul 4 va solicita candidaților să traducă în/ din limba rusă un text, să parafrazeze un citat, să rezume un text, să reformuleze idei incluzând un punct de vedere propriu, etc. Aceste sarcini de lucru vor evalua competențele de transfer și mediere a mesajului scris.

Pentru absolvenții care vor susține examenul de bacalaureat după **programa 3**, cele patru subiecte vor fi structurate corespunzător competențelor generale de receptare, de producere și de interacțiune.

Cerințele exercițiilor privind sarcinile de lucru vor fi formulate în limba rusă, clar, concis și la obiect, fără a se da modele de rezolvare.

Enunțurile exercițiilor vor fi însoțite și de stimuli (texte, citate, aforisme, elemente grafice etc.) pe baza cărora urmează să fie redactată lucrarea, indicându-se, după caz, numărul de cuvinte sau de rânduri.

C. MOD DE NOTARE

Punctajul maxim pentru rezolvarea corectă a tuturor subiectelor înscrise în proba de examen este de 100 puncte, distribuite după cum urmează:

PROBA ORALĂ		PROBA SCRISĂ	
Subiectul 1	= 25 puncte (25%)	Subiectul 1	= 30 puncte (30%)
Subiectul 2	= 35 puncte (35%)	Subiectul 2	= 20 puncte (20%)
Subiectul 3	= 30 puncte (30%)	Subiectul 3	= 20 puncte (20%)
		Subiectul 4	= 20 puncte (20%)
Din oficiu	= 10 puncte (10%)	Din oficiu	= 10 puncte (10%)
TOTAL	= 100 puncte	TOTAL	= 100 puncte

Nota finală se va calcula prin împărțirea la 10 a punctajului obținut de candidat în urma rezolvării subiectelor.

Criteriile care se iau în calcul la stabilirea punctajului pentru fiecare subiect vor fi indicate în bareme și vor fi transmise comisiilor, împreună cu subiectele.

D. TIMP DE LUCRU

Pentru proba orală se rezervă 15 minute.

Proba scrisă se elaborează pe durata a 3 (trei) ore.

Pentru a asigura premisele reușitei candidaților la examenul de bacalaureat, subiectele vor fi echilibrate, cu grad mediu de dificultate, care să permită rezolvarea lor în limita timpului alocat.

PRECIZĂRI

Pentru conformitate cu prevederile **programelor școlare pentru clasele a IX-a – a XII-a**, aprobate prin Ordinul ministrului nr. 3371/ 02.03.1999, 5128/21.12.1999 și 5364/15.12.2000 și modificate prin Ordinul ministrului nr. 3915/31.05.2001 se vor consulta următoarele titluri:

- ✓ Curriculum Național. Programe școlare pentru clasa a IX-a. Aria curriculară *Limbă și comunicare*, vol. 1, Ministerul Educației Naționale. Consiliul Național pentru Curriculum, București, Editura Cicero, 1999, pp. 113-136.
- ✓ Curriculum Național. Seria liceu. Programe școlare. Aria curriculară *Limbă și comunicare*, vol. 3, Ministerul Educației și Cercetării. Consiliul Național pentru Curriculum, București, Tipogrup press, 2001, pp.81-108.

NOTĂ:

Pregătirea candidaților și elaborarea subiectelor pentru examenul de bacalaureat 2007 se vor realiza în conformitate cu prevederile prezentei programe de bacalaureat și a programelor școlare în vigoare. Manualul școlar este doar unul dintre suporturile didactice utilizate de profesori și de elevi în predare-învățare, conținutul acestuia fiind valorificat în funcție de specificările din prezenta programă de bacalaureat și din programa școlară corespunzătoare filierei / profilului / specializării.

MANUALE RECOMANDATE

Pentru L1, L2:

- ✓ Clasa a IX-a: autori Lelia Mușat și Dana Cojocaru, ediția 1995 și următoarele.
- ✓ Clasa a X-a: autor Diana Tetean, ediția 1997 și următoarele.
- ✓ Clasa a XI-a: autori Onufrie Vințel și Odarca Ardelean, ediția 1997 și următoarele.
- ✓ Clasa a XII-a: autori Lelia Mușat și Antoaneta Olteanu, ediția 1998 și următoarele.

Mențiune:

Pentru liceele în care, din motive diverse, nu s-au folosit în cei patru ani de studiu manualele enumerate mai sus, la nivelul L1 se pot utiliza pentru pregătirea examenului de bacalaureat manualele din lista de mai jos:

- ✓ Clasa a IX-a: autori Aneta Safta, Ecaterina Fodor, ediția 1995 și următoarele.
- ✓ Clasa a X-a: autori Liubov Dudnicov, Ortansa Tudor, ediția 1995 și următoarele.
- ✓ Clasa a XI-a: autori Ludmila Farcaș, Ortansa Tudor, ediția 1995 și următoarele.
- ✓ Clasa a XII-a: autori Ludmila Farcaș, Ortansa Tudor, ediția 1995 și următoarele.

Pentru L3 (anii I – IV de studiu), minorități

- ✓ Limba rusă. Manual pentru clasa a VII-a, autori: Cornelia Dumitriu, Carmen Nicolau, Elena Proca, 1997 și următoarele.
- ✓ Limba rusă. Manual pentru clasa a VII-a. L-2, anul 4 de studiu, autori: Eugen Noveanu, Maria Dumitrescu, EDP, 2001.
- ✓ Russkaia reci. Manual de limba rusă. Clasa a VII-a, L2, autori: Viktor Kostetki, Ana Popovici, Editura Sigma, 2001.
- ✓ Limba rusă. Manual pentru clasa a VIII-a, autori: Cornelia Dumitriu, Carmen Nicolau, Elena Proca, 1997 și următoarele.
- ✓ Limba rusă. Manual pentru clasa a VIII-a. L-2, anul 4 de studiu, autori: Eugen Noveanu, Maria Dumitrescu, EDP, 2001.
- ✓ Russkaia reci. Manual de limba rusă. Clasa a VIII-a, L2, autori: Viktor Kostetki, Ana Popovici, Editura Sigma, 2001.